

COVID-19 Pandemisinde İlkokul Eğitiminde Teknoloji Kullanımıyla İlgili Yapılan Araştırmaların İncelenmesi

Pınar Karakoç

Sınıf Öğretmeni, pinarkarakoc34@hotmail.com, ORCID:0009-0002-2614-4566

Fatma Yılmaz

Sınıf Öğretmeni, fatmabinboga@gmail.com, ORCID:0009-0009-9900-0759

Sevda Vural

Sınıf Öğretmeni, sevdan.82@hotmail.com, ORCID:0009-0008-7356-580X

Özet

Günümüzde dünyanın her yerine ulaşan ve çağı kuşatan teknoloji, çocukların hayatına ilkökul kademesinden de önce, henüz okul öncesi dönemi itibarıyla etki etmeye başlamıştır. Bilgi ve iletişim teknolojileri; yeni eğitim ortamlarının oluşmasına, yeni öğretim yöntemlerinin kullanılmasına, geleneksel eğitimci-çocuk ilişkisinin değişmesine ve bu durum da, eğitim niteliğinin artmasına neden olmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojileri çocuğun, öğrenme ve oyun deneyimlerini, eğitimcilerin profesyonel öğrenme ve gelişimlerini, ilkökul eğitim kurumlarını ve ebeveynlerle ilkökul eğitimi arasındaki ilişkileri desteklemede, ilkökul eğitiminin pek çok yönünü güçlendirmek için yeni fırsatlar sunar. Bu açıdan çocuklar için hem ev hem de okul ortamında, modern teknolojilerin geniş bir alanda kullanılması dikkat çekmektedir. Yeni nesil çocukların böyle teknoloji temelli bir dünyada bulunmaları ve çok küçük yaşlardan itibaren teknolojiyle tanışarak kendilerine teknolojik bir öğrenme dili geliştirmeleri onlara, dijital yerliler nitelendirmesini beraberinde getirmiştir. Özellikle internet, bilgi yayma yolu ile çocuklara, çok üstün bir öğretim sunmaktadır. Eğitimciler bu öğretimi, uzaktan eğitim olarak nitelendirmektedir. Uzaktan eğitim, eğitim sistemlerindeki hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için, eğitim kalitesini daha üst seviyeye çıkarmada ve daha fazla konuyu uzak bir mesafeden öğretmeyi mümkün hâle getirmede, pek çok olanak sunmaktadır. 2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan COVID-19 virüsü, 2020 yılında dünya geneline yayılarak pandemiye sebep olduğu için eğitim-öğretimin devam etmesi amacıyla okul öncesi ve ilkökul kademesinden başlanılarak tüm kademelere uzaktan eğitim, yani çevrim içi eğitim verilmesi amaçlanmıştır. Virüsün bulaşabilirliğinin yüksek olması, yüz yüze eğitimi olanaksız hâle getirdiği için okullar kapatılmıştır (Lau et al., 2020). Salgının Türkiye'de de görülmesi ile birlikte ülke genelinde tüm okullar kapatılmış, daha sonra bu kapanış süresi kademeli olarak uzatılmıştır. Bu süreçte, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2012'de sunulan Eğitim Bilişim Ağı (EBA) daha aktif hâle getirilerek ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) ile işbirliği yapılarak derslerin uzaktan eğitime dönüşümü için önemli adımlar atılmıştır. Yeni eğitim uygulamalarının pandemi sürecine dahil edilmesi ile birlikte çocukların ilkökul döneminden itibaren teknoloji kullanımı yaygınlaşmıştır. Çocuk, aldığı uzaktan eğitimin yanında çizgi film-video izleme, dijital oyun oynama gibi çeşitli teknoloji faaliyetlerini gerçekleştirmek için tablet, telefon, bilgisayar, televizyon vb. teknolojik araçlara yoğun ilgi duymuş, dışarı çıkamadığı için dijital mecralara yönelmiştir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 Pandemisi, İlkokul Eğitimi, Teknoloji Kullanımı

An Examination of the Research Conducted on the Use of Technology in Primary School Education during the COVID-19 Pandemic

Abstract

Today, technology, which has reached all parts of the world and surrounds the era, has started to affect the lives of children even before the elementary school level, as of the preschool period. Information and communication technologies lead to the formation of new educational environments, the use of new teaching methods, the change of the traditional educator-child relationship, and this situation leads to an increase in the quality of education. Information and communication technologies offer new opportunities to strengthen many aspects of primary school education in supporting the child's learning and play experiences, the professional learning and development of educators, primary school educational institutions and the relationship between parents and primary school education. In this respect, the use of modern technologies in a wide range of areas for children both at home and in the school environment attracts attention. Dec. The presence of a new generation of children in such a technology-based world and the fact that they have been introduced to technology from a very young age and developed a technological learning language for themselves has brought them the qualification of digital natives. In particular, the Internet offers a very superior education to children by spreading information. The instructors describe this teaching as distance education. Distance education offers many opportunities for achieving the goals in educational systems, raising the quality of education to a higher level and making it possible to teach more subjects from a long distance. Since the COVID-19 virus, which appeared in Wuhan, China in December 2019, spread worldwide in 2020 and caused a pandemic, it is aimed to provide distance education, i.e. online education, to all levels, starting from preschool and primary school levels, in order to continue education. Schools have been closed because the high transmissibility of the virus makes face-to-face education impossible (Lau et al., 2020). With the outbreak also occurring in Turkey, all schools were closed throughout the country, and then this closure period was gradually extended. In this process, important steps have been taken for the transformation of courses into distance education by making the Educational Information Network (EBA), presented by the Ministry of National Education in 2012, more active and cooperating with the Turkish Radio and Television Corporation (TRT). With the inclusion of new educational applications in the pandemic process, the use of technology has become widespread for children since elementary school. In addition to the distance education, the child receives tablets, phones, computers, televisions, etc. to perform various technology activities such as watching cartoons and videos, playing digital games. he was very interested in technological tools and turned to digital media because he could not go out.

Key Words: COVID-19 Pandemic, Primary School Education, Technology Use

Giriş

Günümüzde dünyanın her yerine ulaşan ve çağı kuşatan teknoloji, çocukların hayatına da okul öncesi dönem itibarıyla etki etmeye başlamıştır. Bilgi ve iletişim teknolojileri; yeni eğitim ortamlarının oluşmasına, yeni öğretim yöntemlerinin kullanılmasına, geleneksel eğitimci-çocuk ilişkisinin değişmesine ve bu durum da, eğitim niteliğinin artmasına neden olmaktadır (Güven ve Kartal, 2020).

Bilgi ve iletişim teknolojileri çocuğun, öğrenme ve oyun deneyimlerini, eğitimcilerin profesyonel öğrenme ve gelişimlerini, ilkökul eğitim kurumlarını ve ebeveynlerle ilkökul eğitimi arasındaki

ilişkileri desteklemede, ilkokul eğitiminin pek çok yönünü güçlendirmek için yeni fırsatlar sunar (Cengiz, 2012).

Bu açıdan çocuklar için hem ev hem de okul ortamında, modern teknolojilerin geniş bir alanda kullanılması dikkat çekmektedir. Yeni nesil çocukların böyle teknoloji temelli bir dünyada bulunmaları ve çok küçük yaşlardan itibaren teknolojiyle tanışarak kendilerine teknolojik bir öğrenme dili geliştirmeleri onlara, Prensky tarafından dijital yerliler nitelendirmesini getirmiştir (Işık, 2019).

Dijital yerliler, teknolojideki değişim ve dönüşüm sürecinin başından itibaren dijital kültür ile yetişen bireyleri ifade etmektedir. Dijital kültürün, çocuklarla ilgili çalışmalarda, yeni teknolojilerin kullanımında, bilgisayar destekli öğretimde, internet ve dijital oyunların çocukların gelişim, davranış ve başarıları üzerinde önemli etkilerinin olduğu vurgulanmaktadır (İnci vd., 2017).

Özellikle internet, bilgi yayma yolu ile çocuklara, çok üstün bir öğretim sunmaktadır. Eğitimciler bu öğretimi, uzaktan eğitim olarak nitelendirmektedir. Uzaktan eğitim, eğitim sistemlerindeki hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için, eğitim kalitesini daha üst seviyeye çıkarmada ve daha fazla konuyu uzak bir mesafeden öğretmeyi mümkün hâle getirmede, pek çok olanak sunmaktadır (Aktürk, 2017).

LİTERATÜR İNCELEMESİ VE AKADEMİK SAHA ARAŞTIRMALARI

COVID-19 pandemisi sürecinde ilkokul eğitimde teknoloji kullanımına yönelik 2020-2022 yılı arasında yapılmış ulusal ve uluslararası araştırma ve incelemeler, çalışmamızda kronolojik olarak sunulmuştur.

A - COVID-19 Pandemisinde İlkokul Eğitiminde Teknoloji Kullanımıyla İlgili Yapılan

Ulusal Araştırmalar

COVID-19 pandemisinin getirdiği yaşam koşulları, okul öncesi dönemden itibaren her bireyin hayatında değişiklikler yaşatmıştır. Karantinayla birlikte tüm kademelerdeki eğitim kurumlarının kapanması, okul öncesi dönemdeki çocukları da etkilemiştir. Özellikle ilkokul birinci sınıf şubeleri, okul öncesi eğitim kurumları ile birlikte diğer eğitim kurumlarına göre daha erken açılmış olsa dahi, karantina ve kısıtlı eğitim sürecinde, çocukların teknoloji kullanımının artış gösterdiği görülmüştür.

Bu bağlamda, pandemi sürecini kapsayan 2020-2022 yılları arasındaki mevcut literatür tarandığında, hem nitel hem de nicel yöntemleri yer verildiği, örneklem grubunun genellikle ebeveyn ve çocuklardan oluştuğu, konu başlıklarının ise çocukların teknoloji kullanım düzeylerinin ebeveyn görüşlerine göre incelendiği, çocukların teknoloji kullanımının ebeveynlerin teknoloji kullanımıyla ilişkili olduğu, uzaktan eğitimde kazanılan teknoloji alışkanlığı, ekran maruziyeti, teknoloji kullanımı için yapılması gereken plânlama ile ilgili çalışmalar olduğu görülmüştür.

Bu araştırmanın çalışma grubunda yer alan anne ve babayla, pandemi sürecinde derinlemesine görüşme tekniği yapılması ve çocuğunun pandemi dönemindeki teknoloji kullanımı üzerine tecrübelerinin değerlendirilmesi diğer araştırmalardan farklı olacağını düşündürmektedir.

Cengiz-Saltuk ve Erciyes (2020) İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde 6-8 yaş grubundaki çocuğunu ilkokul eğitim kurumuna gönderen 20 gönüllü katılımcı anne ile, çocuklarının teknoloji kullanımının içeriği ve süresi, bu konudaki tutum ve davranışları, teknoloji kullanımının yaşattığı kaygıları saptamayı amaçlamıştır. Yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmenin sonucunda, demokratik ebeveyn tutumu gösteren annelerin, çocuk gelişimi hakkında bilinçli olduğu ve çocuklarıyla kaliteli vakit geçirdiği görülmüştür. Ancak hangi ebeveyn tutumuna sahip olduğundan habersiz olarak tüm annelerin, teknolojinin etkisine yönelik yüksek düzeyde kaygı duyduğu ortaya çıkmıştır.

Güngör vd. (2020) Denizli ilinde yedi ilkokul kademesi eğitim kurumundan 6-7 yaş grubundaki 162 çocuğun teknolojik araçlara ilişkin bakış açısını ve teknoloji kullanım alışkanlığını ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma sonuçlarına göre çocukların çoğunun, kendi evinde mobil cihaz; tamamının evinde ise televizyon bulunduğu varılmıştır. Katılımcıların mobil cihaz kullanımında ebeveynlerinin büyük çoğunluğunun izin verdiği ve çocukların bu cihazları tek başına kullandığı görülmüştür.

Oğuz (2020) İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinden 350, Esenler ilçesinden 350 olmak üzere toplam 700 ebeveynin ilkokul dönemindeki çocuklarının teknoloji kullanımıyla ilgili görüşlerini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya katılan annelerin görüşleri, veri analizi sonucunda, yaş, ilçe ve teknoloji kullanım sıklığı değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşmıştır; öğrenim durumu, çocuk sayısı ve gelir düzeyine göre anlamlı olarak farklılaşmamıştır. Babaların görüşleri ise, yalnızca ilçe değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmıştır. Ebeveyn görüşleri alt boyutlara göre incelendiğinde teknolojinin pedagojik yönü ve teknolojinin faydaları alt boyutunun babaların lehine farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Teknolojinin zararları alt boyutunda ise annelerin lehine farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Akkaş-Baysal vd. (2020) Afyonkarahisar il merkezinde, en az bir çocuğu ilkokula kayıtlı olan ancak COVID-19 pandemisi nedeniyle çocuğu, uzaktan eğitim görmeye başlayan 20 ebeveyn ile çalışmıştır. Ebeveynlerin EBA ve diğer uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik görüşleri ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma sonuçları, çocukların aldığı uzaktan eğitimin plânlama, öğretmen gibi konularda olumlu yönlerinin olduğunu; birtakım aksamalar, süreç dinamiği gibi konularda da olumsuz yönlerinin olduğunu göstermektedir.

Güzen (2021) Denizli il merkezinde, 6-9 yaş arası çocuğunu, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilkokula gönderen 933 ebeveynin katıldığı çalışmada, COVID-19 pandemisi öncesi ve sürecinde 6-9 yaş arası çocuklarının dijital oyun bağımlılık eğilimleri ve ebeveyn rehberlik stratejilerinde görülen farklılıklarını incelemiştir. Araştırma bulgularına göre, 6-8 yaş arası çocukların dijital oyun bağımlılık eğilimi, artış göstermiştir. Ebeveynlerin rehberlik stratejilerine bakıldığında, pandemi sürecinde aktif, serbest ve dijitale yönlendiren ebeveyn rehberlik stratejisi puanlarının arttığı görülmüştür. Babalar da ise bu artışın annelere göre daha fazla olduğu görülmüştür. Tüm bu sonuçların, çocukların dijital oyun bağımlılığı eğilimini anlamlı olarak yordadığı saptanmıştır.

Yıldırım (2021) İstanbul ili Küçükçekmece ve Güngören ilçelerinde, ilkokula giden çocukların anneleri ile çalışmıştır. İlkokul eğitimi alan çocukların medya araçları kullanımında annelerin medya aracılık rolleri ve bilinçli farkındalıklarını incelemiştir. Araştırmanın analizinde, aktif yorumlayıcı alt boyutu %18, kısıtlayıcı engelleyici alt boyutu %2, kısıtlayıcı sınırlayıcı alt boyutu %13, aktif sınırlayıcı alt boyutu %4, kısıtlayıcı destekleyici alt boyutu %14, aktif destekleyici alt boyutu %19 olarak yordanmıştır.

Obuz (2021) Çorum il merkezinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilkokula giden 6-9 yaş arası 468 çocuğun annesi ile gerçekleştirilen çalışmada, ilkokul dönemi çocuğunda internet kullanımının sorunlu davranışlarla ilişkisi incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, bu ilişkide pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki ortaya çıkmıştır. Ebeveyn eğitim düzeyi ile aile-çocuk internet bağımlılığı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur. Ayrıca çocukların, cinsiyet, yaş, doğum sırası, kardeş sayısı ile aile-çocuk internet bağımlılığı arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Durmuş ve Övür (2021) 414 anne-babanın katılımcı olduğu bir araştırma yapmıştır. Çalışmasında 6-7 yaş arası çocukların medya kullanım alışkanlıklarının değerlendirilmesi ve bu alışkanlıkları etkileyen etmenlerin belirlenmesini amaçlamıştır. Araştırma bulgularına göre 6-7 yaş çocukların elektronik cihaz kullanımının ciddi düzeyde önemli olduğu belirlenmiştir.

Darga (2021) 52 ebeveyn ile yaptığı çalışmada, katılımcı ebeveynlerin ilkolula giden 6-7 yaş arası çocuklarının evde oynadığı dijital oyunları ve çocukların davranışlarını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonuçlarına bakıldığında, çocukların oyun ve video için günde, 0-1 ila 1-2 saat arasında telefon, tablet ve bilgisayar kullandığı görülmüştür. Ebeveynler, çocuklarının dijital ekranda kalma süresini, günlük kullanım hakkı olarak verdiği süreye göre belirlemiştir. Çocuklar çok farklı içeriklere sahip, farklı yaş ve gelişim düzeylerine hitap eden birçok oyun ve videolarla vakit geçirmiştir.

Evlice (2022) Ankara ili Yenimahalle ilçesinde ilkokula giden 156 çocuk ile anne-babalarının katıldığı çalışmada, ilkokula giden çocukların ekran süreleri ile içeriklerini incelemeyi amaçlamıştır. Çocuklar ile ebeveynleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca babaların, annelere ve çocuklara göre, dijital medya araçlarına daha fazla vakit ayırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Erdoğan (2022) Kayseri ili İncesu ilçesinde 455 ebeveyn ile bir araştırma yapmıştır. Araştırmada, katılımcıların ilkokula giden 6-10 yaş arası çocuklarının, anne ve babalarının ebeveyn tutumları ile medya aracılıkları arasındaki ilişkiyi ve bunları etkileyebilecek bazı değişkenleri incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda, “Demokratik Tutum” alt boyutu pozitif yönlü orta düzeyde, “Otoriter Tutum” alt boyutu ile negatif yönlü orta düzeyde, “Aşırı Koruyucu Tutum” alt boyutu ile negatif yönlü düşük düzeyde anlamlı farklılık görülmüştür.

Kayış (2022) Balıkesir ili Karesi ve Altieylül ilçelerinde ilkokula giden 300 çocuğun ailesi ve 100 sınıf öğretmeniyle yaptığı araştırmada, ilkokula giden çocukların ve sınıf öğretmenlerinin dijital kullanımlarını incelemiştir. Araştırma verilerine göre, ailelerin evinde bulunan en yaygın dijital araçlar, mobil cihazlardır. Çocukların ev ortamında çeşitli teknolojik cihazlarla vakit geçirdiği ve dijital teknolojiyle erken yaşta tanıştığı belirlenmiştir.

Uras (2022) Tekirdağ ilinde ikâmet eden 118 ebeveynin katıldığı çalışmada, pandemi sürecinde ilkokul dönemindeki çocukların teknoloji bağımlılığı ve ekran maruziyetinin davranışları üzerindeki etkisini araştırmıştır. Çocuğun teknolojik cihazlarla geçirdiği süreye göre ilkokul davranış bozukluğu ölçeği ve alt boyutları değerlendirildiğinde; davranış boyutu, sosyal boyut ve duygusal boyut bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. Çocuğun uzaktan eğitim alma bağlamında ise uzaktan eğitim almayanların, duygusal boyut davranış bozukluklarının alanlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Çocuğun pandemi döneminde eğitim alma durumu incelendiğinde, pandemi eğitim almayanların, duygusal boyut ile davranış bozukluklarının, alanlara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.

B - COVID-19 Pandemisinde İlkokul Eğitiminde Teknoloji Kullanımıyla İlgili Yapılan

Uluslararası Araştırmalar

COVID-19 pandemisinin tüm dünyada yaşanmasıyla birlikte, ilkokul eğitimi alan çocukların pandemi etkisindeki teknoloji kullanımı, uluslararası araştırmalarda da görülmektedir. İlgili literatür incelendiğinde, genellikle nicel araştırma yöntemi ve nitel araştırma yönteminin türlerinden görüşme ve doküman incelemesi yapıldığı görülmüştür. Konu bağlamında ise, ulusal

araştırmalarda görüldüğü gibi pandemi süreci içerisinde ilkokul dönemindeki çocukların teknoloji kullanımı, ebeveynler ve çocukların teknoloji kullanım durumlarına rastlanmıştır. Bunun yanı sıra çocukların mobil cihaz kullanımına, dokunmatik ekran eğilimine, teknoloji kullanımının uyku düzeni ve yaşam kalitesine olan etkileri üzerine çalışılmıştır.

Vanderloo et al. (2020) COVID-19 pandemisi süresinde ilkokul kademesindeki çocuklarda ekran süresine yönelik zarar azaltma ilkelerini içeren bir çalışma yapmıştır. Çalışma kapsamında çocukların ekran başında kalma süresine, zarar azaltma stratejileri uygulanarak; rutinler, sosyal etkileşim, model olma gibi konuları içeren on temel ilkenin uygulanması önerilmiştir. Sonuç olarak bu ilkelerin benimsenmesinin, çocukların ve ebeveynlerin ekran zamanının olumsuz etkisini sınırlamada faydalı olabileceği belirtilmiştir.

Santamaria (2020) Yeni Zelanda'nın çocukluk hizmet türünde tablet kullanımını inceleyen bu araştırmasında, eğitim ve bakım merkezleri, ev tabanlı hizmetler, ilkokulları ve oyun merkezleri, hizmetlerin neden tablet kullandığı ve kullanmadığı ve öğretmenlerin/öğreticilerin çocukların öğrenmesini desteklemek için tabletleri nasıl kullandıkları hakkında yararlı bilgiler sunmuştur. Anket yanıtları, tabletlerin kullanımında ve tabletlerin kullanım amaçlarında önemli farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur. Hem nicel hem de nitel aşamalar, kullanılan iskele türleri ve kişisel olarak sahip olunan tabletlerin kullanımı endişeleri de dahil olmak üzere tablet kullanımıyla ilgili ekran süresi ve politikaları gibi tablet kullanımını içeren karmaşıklıkları ortaya koymuştur.

Cerniglia & Cimino (2020) 422 çocuk ve annesi ile bir araştırma yapmıştır. Çalışmasında dijital cihazların 6 yaşında akıllı telefon ve tablet olarak kullanılmasının daha sonraki düzensizlik semptomlarıyla ilişkili olduğu hipotezini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Araştırma sonuçları, 6 yaşında ekran zamanının, çocuğun disregülasyon ile doğrudan, pozitif ve anlamlı bir şekilde ilişkili olduğunu ve negatif ilişkili olduğunu göstermiştir.

Kim (2020) ABD'de 2020 bahar döneminde sunulan bir staj dersinden edinilen deneyimleri ve yansımaları rapor etmiştir. Çalışma, çevrimiçi öğretim deneyimlerinin, öğretmenlere çocuklarla hizmet öncesi etkileşim kurma fırsatları sunmuştur. Bunun yanı sıra çevrimiçi iletişim araçlarıyla ilkokul çocuklarının gelişimini ve öğrenmesini en iyi şekilde nasıl teşvik edecekleri konusunda düşünmeyi teşvik etmiştir.

Morales et al. (2020) tarafından yapılan araştırmada, ailelerin sosyo-eğitim düzeyinin dijital ekranların tknetimi üzerindeki etkisi analiz edilmiştir. Çalışma, ebeveynlerin eğitim düzeyinin yanı sıra mesleki kategorileri hakkındaki anlayışı derinleştirmiştir. 6 ila 9 yaşları arasındaki 792 çocuktan oluşan bir örneklem üzerinde nicel bir metodoloji uygulanmıştır. Televizyon, akıllı telefon, tablet, bilgisayar ve video oyunlarının tknetimi analizlerine göre, annenin eğitim seviyesi ve mesleki kategorisi ne kadar düşük olursa, mobil cihazlardaki içerik tknetiminin o kadar fazla olduğu tespit edilmiştir.

Gjelaj et al. (2020) tarafından yapılan araştırmada, ilkokul eğitimi sırasında sınıf ğretmenlerinin ve velilerin dijital teknolojilerin kullanımına ilişkin tutumları ve uygulamaları incelenmiştir. Çalışmanın ele almayı amaçladığı temel araştırma soruları, sınıf ğretmenlerinin ve ebeveynlerin dijital teknoloji malzemelerinin küçük çocukların gelişimindeki rolüne ilişkin tutum ve uygulamalarına odaklanmıştır. Bulgular, ocukların gelişiminde dijital teknolojilerin kullanımı ile ilgili ebeveynler ve sınıf öğretmenleri arasında farklılıklar olduğunu göstermiştir.

Susilowati et al. (2021) yaptıkları araştırmada, ilkokul çocuklarının hafta içi ve hafta sonları kentsel alanlarda kullandıkları dijital medya kullanımının süresini ve etkisini incelemiştir. İlkokul kademesinde çocukları olan toplam 951 ebeveyn ile evrimii anket çalışması yapılmıştır. İlkokul çocuklarının bebeklikten itibaren ekran medyası kullandığı ve ekranda geçirdiği zamanın günde 1 saatten fazla olduğu grlmştir. En çok kullanılan dijital medya araçları, cep telefonu (% 91.6), bunu televizyon (% 86.1) ve bilgisayar (% 61) olmuştur.

Zulkifli et al. (2021) bu çalışma, ilkokulların dijital yerli nesilde araçların kullanımına yardımcı olmadaki rolünü belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmada basit rastgele örnekleme tekniği ile tanımlayıcı nicel bir yaklaşım kullanılarak Pekanbaru şehrinde 25 ilkokul müdürü ile görüşme yapılmıştır. Veriler Google formu aracılığıyla anket şeklinde toplanmıştır. Çalışmanın sonuçları, Pekanbaru şehrindeki dijital yerli nesil çocukların teknolojik araç kullanımında, ilkokulların rolünün düşük kategoriye dahil edildiğini göstermiştir.

McArthur et al. (2021) zaman içinde ekran kullanımı ve okuma arasındaki yönlü ilişkiyi aydınlatmak için 6, 7 ve 8 yaş çocuklarının okuma-yazma ve ekran kullanımını incelemiştir. Alberta, Calgary'deki 2440 anne ve çocuktan oluşan çalışma grubu ile, 6, 7 ve 8 yaş çocuklarının ekran kullanımı ve okuma-yazma aktiviteleri annelerin raporu ile değerlendirilmiştir. Çalışma verilerine göre, 6 yaşındaki çocuklardaki fazla ekran kullanımının 7 yaşındaki çocuklardaki düşük

okuma-yazma düzeyi ile ilişkili olduğu ortaya koyulmuştur ($b = 2.08$; % 95 güven aralığı: 20.13 ila 20.02).

Yen-Miao et al. (2021) günlük ekran süresi 2 saatin üzerinde olan toplam 129 ilkokul eğitimi alan çocuk ve ebeveynleri ile bir araştırma yapmıştır. Araştırmada ebeveyn eğitimi, ekran süresi, uyku bozuklukları ve psikososyal adaptasyon üzerine etkileri araştırılmıştır. Araştırma sonuçlarında, deney grubundaki çocukların ekran süresi anlamlı olarak azalmış (etki boyutu: 0.83, $p < .001$) ve psikososyal adaptasyon için uyku kalitesinde (etki boyutu: 0.57, $p = .01$) ve dikkat puanında (etki boyutu: 0.77, $p = .02$) iyileşme sağlanmıştır.

Negrette et al. (2022) COVID-19 salgını sırasında eğitim yöneticileri, ebeveynler ve küçük çocuklarla birlikte yüz yüze eğitimden çevrimiçi öğretime ani bir şekilde geçen iki sınıf öğretmenin yolculuğunu araştırmıştır. Üçlü bir uyarlanabilirlik modeli kullanarak, yazarlar odak sınıf öğretmenleri tarafından kullanılan bilişsel, duygusal ve davranışsal adaptasyonları incelerken, benzeri görülmemiş öğretim koşulları altında çok dilli ve çok kültürlü bir erken çocukluk programında öğrenme sürecini desteklemiştir. Makale, bu travmatik dönemde öğrenilen dersleri ve eğitimcilerin yeni işbirliği araçları geliştirmek için ailelerle ortaklık kurmasının yenilikçi yollarını vurgulamıştır.

Ionescu & Enescu, (2022) COVID-19 salgını bağlamında ilkokul eğitiminde bilgi teknolojisi araçlarının kullanımına ilişkin genel bir bakış sunmuştur. Çalışmada aynı zamanda, COVID-19 pandemisinin 8 ay boyunca karşılaşılan zorlukları araştıran bir anketin sonuçları da yer almıştır. Araştırma sonucunda bilgisayarı olmayan ilkokul çocuklarının olduğu, eğitim kaynakları için birleşik platformun eksikliği, artan iş yükü ve öğretmenler için teknik destek eksikliği ortaya çıkmıştır.

İlgili araştırmalar göz önünde bulundurulduğunda, ilkokul kademesindeki çocukların pandemi dönemindeki teknoloji kullanımının daha çok, gelişim alanlarına etkisi, aile unsuruyla ilişkisi, dokunmatik ekran maruziyetine yansımaları araştırılmıştır. Ayrıca yapılan araştırmaların çoğunda, doğru teknoloji kullanımı konusunda ebeveynlere büyük sorumluluklarının düştüğü ve ebeveynlerin çocuklarına rol model ve rehber olması gerektiği ancak bunun için ebeveynleri bilinçlendirme çalışmalarının yapılması gerektiği vurgulanmıştır. Eğitim alanındaki çalışmalarda sürecin öğrencileri, aileleri, sınıf öğretmenlerini ve eğitim yöneticilerini etkileme biçimlerinin de

ele alındığı görülmektedir. Bu bağlamda sınıf öğretmeni, sınıf öğretmeni adayı, ebeveyn gibi paydaşların görüşleri ele alınmıştır.

Sonuç

2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan COVID-19 virüsü, 2020 yılında dünya geneline yayılarak pandemiye sebep olduğu için eğitim-öğretimin devam etmesi amacıyla okul öncesi ve ilkokul kademesinden başlanılarak tüm kademelere uzaktan eğitim, yani çevrim içi eğitim verilmesi amaçlanmıştır. Virüsün bulaşabilirliğinin yüksek olması, yüz yüze eğitimi olanaksız hâle getirdiği için okullar kapatılmıştır.

Pandemi nedeniyle okulların kapatılması, virüs yayılımının ve enfeksiyon oranlarının yavaşlatılmasında yardımcı olan sosyal mesafenin oluşumunu sağlamıştır. Dolayısıyla okulların kapatılmasına yönelik yapılmış birçok uygulama, yükselen bir pandemiye müdahale etmenin en iyi yolu olarak belirtilmiştir.

Özellikle yukarıda da belirtildiği gibi bazı çalışmalara göre okulların kapatılması, sadece pandeminin şiddetini ve hastalığın yayılma hızını azaltmak için değil aynı zamanda, hastalıktan dolayı öğrencilerin ve öğretmenlerin okula devam oranlarının düşmesi, derslerin aksaması, vb. birçok durumun da önüne geçilmesinde etkili olmuştur. Sonuç itibarıyla okulların kapatılması konusu, tüm ulusların pandemi dönemlerinde hemfikir oldukları bir durum hâline gelmiştir.

Çin'de başlayıp hızla tüm ülkelere sıçrayan COVID-19 salgınının Türkiye'de de görülmesi ile birlikte ülke genelinde tüm okullar iki hafta süre ile tatil ilân edilmiştir. Verilen kararın ardından bilim kurulunun önerisi doğrultusunda bu süreye bir ay daha eklenmiştir. Bu süreçte, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2012'de sunulan Eğitim Bilişim Ağı (EBA) daha aktif hâle getirilerek ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) ile işbirliği yapılarak derslerin uzaktan eğitime dönüşümü için önemli adımlar atılmıştır.

Yeni eğitim uygulamalarının pandemi sürecine dahil edilmesi ile birlikte çocukların ilkokul döneminden itibaren teknoloji kullanımı yaygınlaşmıştır. Çocuk, aldığı uzaktan eğitimin yanında çizgi film-video izleme, dijital oyun oynama gibi çeşitli teknoloji faaliyetlerini gerçekleştirmek

için tablet, telefon, bilgisayar, televizyon vb. teknolojik araçlara yoğun ilgi duymuş, dışarı çıkamadığı için dijital mecralara yönelmiştir.

Özellikle ilkokul çağındaki çocukların bu süreçteki teknoloji kullanımını en iyi gözlemleyen ise ebeveyni olmuştur. Günün tamamını çocuğuyla birlikte evde geçiren ebeveynin, çocuğunun teknoloji kullanımına ilişkin tecrübeleri, çocuğun pandemi sürecinde teknolojiye olan yaklaşımını yordayabilmeyi beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla bu ve benzeri unsurlar bu çalışma başta olmak üzere ilgili alanda önemli araştırma konuları arasında ortaya çıkmaktadır.

Kaynakça

AKÇAY, A., BOZAN, M. A. ve KARAHAN, E. (2020). “Sınıf Öğretmenliği Lisans Öğrencilerinin Pandemi Sürecindeki Çevrim İçi Öğrenme Deneyimlerinin İncelenmesi”, Turkish Studies, cilt 15, sayı 4, ss.201-214. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44348>.

AKKAŞ-BAYSAL, E., OCAK, G. ve OCAK, İ. (2020). “Covid-19 Salgını Sürecinde İlkokul Çocuklarının Eba ve Diğer Uzaktan Eğitim Faaliyetlerine İlişkin Ebeveyn Görüşleri”, Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi, cilt 6, sayı 2, ss.185-214. DOI: 10.47615/issej.835211

AYGÜN, H. A., ÇİNİCİ, A. ve HERDEM, K. (2014). “Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Teknoloji Algılarının Çizdikleri Karikatürler Yoluyla İncelenmesi”, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt 3, sayı 2, ss.232-258.

BABAROĞLU, A. (2018). “Eğitim Ortamları Açısından İlkokul Eğitim Kurumları”, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt 18, sayı 3, 13131330.

BAY, D. N., BAHÇIVAN, E. ve KALAY, B. (2018). “İlkokul Kademesinde Okul Aile İşbirliğine Yönelik Ailelerin ve Öğretmenlerin Görüşleri”, Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi, cilt 4, sayı 3, ss.58-82.

COPELAND, D. L., BASURTO-DAVILA, CHUNG, W., KURIAN, A., FISHBEIN, D. B., SZYMANOWSKI, P. & AVERHOFF, F. (2013). “Effectiveness of a school district closure for pandemic influenza A (H1N1) on acute respiratory illnesses in the community: a natural

experiment”, *Clinical infectious diseases*, cilt 56, sayı 4, ss.509-516.
<https://doi.org/10.1093/cid/cis1050>

CÖMERT, I. T. ve KAYIRAN, S. M. (2010). “Çocuk ve Ergenlerde İnternet Kullanımı”, *Çocuk Dergisi*, cilt 10, sayı 4, ss.166-170.

DURMUŞ, K. ve ÖVÜR, A. (2021). “Medya Etkileri Bağlamında İlkokul Çocuklarının Yeni Medya Kullanımının Analizi”, *Yeni Medya Elektronik Dergisi*, cilt 5, sayı 2, ss.136-155.

EARN, D. J., HE, D., LOEB, M. B., FONSECA, K., LEE, B. E. & DUSHOFF, J. (2012). “Effects of school closure on incidence of pandemic influenza in Alberta, Canada”, *Annals of internal medicine*, cilt 156, sayı 3, ss.173-181. doi: 10.7326/0003-4819-156-3-201202070-00005.

EKİNCİ-VURAL, D. ve KOCABAŞ, A. (2016). “İlkokul Eğitim ve Aile Katılımı”, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, cilt 15, sayı 59, ss.1174-1185.

GJELAJ, M., BUZA, K., SHATRI, K. & ZABELI, N. (2020). “Digital Technologies in Early Childhood: Attitudes and Practices of Parents and Teachers in Kosovo”, *International Journal of Instruction*, cilt 13, sayı 1, ss.165-184.

GOODWIN, K. (2012). “Early Childhood Teachers' Thoughts and Practices About The Use Of Computers in Early Childhood Education”, *NSW Department of Education and Communities*.

HOSOKAWA, R. ve KATSURA, T. (2018). “Association between mobile technology use and child adjustment in early elementary school age”, *PloS One*, cilt 13, sayı 7, e0199959.

INFANTE, C., WEITZ, J., REYES, T., NUSSBAUM, M., GOMEZ, F., & RADOVIC, D. (2010). “Co-located collaborative learning video game with single display groupware”, *Interactive Learning Environments*, cilt 18, sayı 2, ss.177-195. doi: 10.1080/10494820802489339.

JIMENEZ-MORALES, M., MORALES, M. & MEDINA-BRAVO, P., BRAVO, M. (2020). “Childhood use of mobile devices: Influence of mothers’ socio-educational level”, *Comunicar*, cilt 28, sayı 64, ss.21-28.

KAÇAN, M. O. ve KİMZAN, İ. (2017). “Sınıf Öğretmenlerinin İlkokul Eğitiminde Teknoloji Kullanımına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi”, *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, cilt 12, ss.203- 215.

LOVATO, S. B. & WAXMAN, S. R. (2016). “Young children learning from touch screens: taking a wider view”, *Frontiers in Psychology*, cilt 7, 1078. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.01078>

MAZZA, C., RICCI, E., BIONDI, S., COLASANTI, M., FERRACUTI, S., NAPOLI, C. & ROMA, P. (2020). “A nationwide survey of psychological distress among Italian people during the COVID-19 pandemic: Immediate psychological responses and associated factors”, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, cilt 17, 3165. doi:10.3390/ijerph17093165

MCARTHUR, B. A., EIRICH, R., MCDONALD, S., TOUGH, S. & MADIGAN, S. (2021). “Screen use relates to decreased offline enrichment activities”, *Acta Paediatr*, cilt 110, sayı 3, ss.896–898.

ÖZYÜREK, A. (2018). “İlkokul Çocuklarının Bilgisayar Teknolojileri Kullanımının Annelerin Görüşlerine Göre İncelenmesi”, *Çocuk ve Gelişim Dergisi*, cilt 2, sayı 2, ss.1-12.

PEMBECİOĞLU, N. (2020). “Covid-19 - Medya Okuryazarlığı ve Çocuklar Üzerine Etkileri”, *Çocuk ve Medeniyet Dergisi*, cilt 5, sayı 9, ss.73- 112.

PLOWMAN, L., STEVENSON, O., STEPHEN, C. & MCPAKE, J. (2012). “Preschool children’s learning with technology at home”, *Computers and Education*, cilt 59, sayı 1, ss.30-37.

SEVGİLİ-KOÇAK, S. ve KURT-DEMİRBAŞ, N. (2020). “2-6 Yaş Arasında Çocuğu Olan Ebeveynlerin Bakış Açısıyla COVID-19 Salgın Sürecinin Değerlendirilmesi”, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)*, cilt 7, sayı 6, ss.328-349.

SHARKINS, K. A., NEWTON, A. B., ALBAIZ, N. E. A. & ERNEST, J. M. (2016). “Preschool Children’s Exposure to Media, Technology, and Screen Time: Perspectives of Caregivers from Three Early Childcare Settings”, *Early Childhood Education Journal*, cilt 44, sayı 5, ss.437–444. <https://doi.org/10.1007/s10643-015-0732-3>.

TOOTELL, H., FREEMAN, M., & FREEMAN, A. (2014). “Generation Alpha at the Intersection of Technology, Play and Motivation”, *47th Hawaii International Conference on System Sciences*, ss.82–90. <https://doi.org/10.1109/HICSS.2014.19>.

UYANIK, Ö. ve KANDIR, A. (2010). “İlkokul Döneminde Erken Akademik Beceriler”, *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, cilt 3, sayı 2, ss.118-134.

YAPICI, M. ve ULU, F. B. (2010). “İlkokul 1. Sınıf Öğretmenlerinin Okul Öncesi Öğretmenlerinden Beklentileri”, Kuramsal Eğitimbilim Dergisi, cilt 3, sayı 1, 4355.

ZHANG, X. (2011). “Parent–child and teacher–child relationships in Chinese preschoolers: The moderating role of preschool experiences and the mediating role of social competence”, Early Childhood Research Quarterly, cilt 26, sayı 2, ss.192–204.